

VOORMIJN
DIER

Help, mijn hond is loops!

Alles wat je moet weten over loopsheid

Welkom dierenvriend,

Is je hond loops geworden en weet je niet precies wat je moet doen? Of heb jij een pup en wil je graag goed voorbereid zijn? In dit e-book lees je alles over loopsheid.

Wie zijn wij?

VoorMijnDier is de webshop van meer dan 250 dierenartsenpraktijken in Nederland. Op deze webshop kun je alles vinden voor de gezondheid van jouw hond: veilige, verantwoorde producten én advies van dierenartsen en -assistenten.

Wat weet jij na het lezen van dit e-book?

- Wanneer jouw hond loops wordt en hoe je dit herkent
- Hoe vaak een hond loops wordt
- Hoe lang een loopsheid duurt
- Wat schijnzwangerschap is en hoe je jouw hond hierbij kan ondersteunen
- Hoe je een ongewenste zwangerschap kunt voorkomen
- Wat je kunt doen bij een ongewenste zwangerschap
- Het verschil tussen steriliseren en castreren
- De voor- en nadelen van castratie

Aan het einde van dit e-book vind je nog een aantal tips en tricks die je kunt gebruiken wanneer je hond loops is.

Even voorstellen

Dit e-book is gecontroleerd op juistheid door:

Dierenarts Marco te Loo
Sterkliniek Den Haag

Marco heeft diergeneeskunde gestudeerd in Utrecht en is samen met zijn vrouw Natascha (ook dierenarts) in 2004 de dierenkliniek in Den Haag begonnen.

Marco is vooral geïnteresseerd in interne geneeskunde en gedragsbegeleiding en is naast 'gewoon' dierenarts ook een officieel erkend homeopaat voor dieren.

Marco heeft op dit moment twee honden: Frodo (Border Terrier) en Abby (Hollandse Smous) en één kat: Ilya (een Siberische kat).

Inhoudsopgave

Eerste keer loops	3
Hormooncyclus	3
Hoe kan ik zien dat mijn hond loops gaat worden?	4
Lichamelijke veranderingen	
Gedragsveranderingen	
Stille loopsheid	
Gespleten loopsheid (split-heat)	
Hoe vaak wordt een teefje loops?	5
Duur van loopsheid	
Schijndracht	5
Ondersteunen	
Zwangerschapspreventie	6
Prikpil	
Wandelen met een loopse teef	
Reu en teef in huis	
Oh nee, een ongewenste dekking!	7
Toch pups?	
Sterilisatie/Castratie	8
Wat is het verschil tussen steriliseren en castreren?	
Wanneer castreren?	
Voordelen van castratie	
Melkkliertumoren	
Baarmoederontsteking	
Nadelen van castratie	
Narcose	
Incontinentie	
Dik worden	
Vachtveranderingen	
Gedrag	
Niet terug te draaien	
Tips & tricks voor jouw loopse hond	11
Geur neutraliseren	
Loopsheidsbroekje	
Wassen naar loopsheid	

De eerste keer

Gemiddeld worden de meeste honden tussen de 6 en 12 maanden loops. Eerder of later is ook mogelijk. Alles tussen de 4 maanden(!) en 18 maanden is normaal.

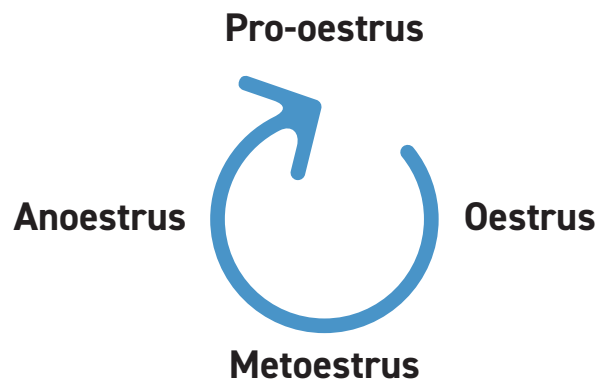
Wanneer jouw teefje na 18 maanden nog niet loops is geweest, is er waarschijnlijk iets medisch aan de hand. Raadpleeg jouw dierenarts zodat de oorzaak achterhaald kan worden.

Hormooncyclus

Een teefje loopt in haar leven continu dezelfde vier fases door. Deze cyclus verloopt als volgt:

- **Pro-oestrus**; dit is de voorbereiding op de vruchtbare periode. Een aantal eicellen gaan rijpen. De vulva van de teef begint een beetje op te zwellen en licht te bloeden. De bloeding ontstaat door bloedvaatjes die in de baarmoeder beginnen te knappen. De teef kan zich in deze periode ook wat onrustig gedragen. Deze periode duurt ongeveer 9 tot 17 dagen.

- **Oestrus**; de hond is in deze fase vruchtbaar en is bereid zich te laten dekken. De vulva zwelling neemt af en de bloederige afscheiding wordt lichter. Let op: je hond is in deze periode door haar geur erg interessant voor andere honden. Deze periode duurt ongeveer 4 tot 15 dagen.

Wordt mijn hond ongesteld?

Veel mensen denken dat honden net als mensen ongesteld worden. De hormooncyclus van honden is echter anders. Honden worden niet ongesteld, maar loops. In tegenstelling tot mensen, die tijdens de menstruatie een niet gebruikt eitje afstoten, hebben teefjes tijdens de loopsheid juist een eitje beschikbaar om drachtig te worden.

- **Metoestrus**; hormonaal denkt het lichaam dat het teefje nu zwanger is, ook al is dit niet het geval (= schijn-dracht). Het lichaam keert zich in deze periode langzaam weer terug naar ruststand. De metoestrus duurt 6 tot 10 weken.

- **Anoestrus**; dit is de rustperiode van de hond. Deze periode duurt ongeveer 3 tot 9 maanden.

> **Hoe lang iedere fase duurt is per ras en per hond verschillend.**

Hoe kan ik zien dat mijn hond loops gaat worden?

Zeker voor mensen die voor het eerst een teefje hebben, is dit een belangrijke vraag. Je weet niet wat je kunt verwachten en als baasje wil je natuurlijk goed voorbereid zijn. Waar moet je op letten?

Lichamelijke veranderingen

Loopsheid laat zich vaak verraden door de vulva. Buiten de loopsheid, is de vulva klein en nauwelijks aanwezig. Wanneer de loopsheid nadert, zwelt de vulva op en wordt roder. Niet veel later zal een teef gaan vloeien. Dit is een licht rode, bijna transparante tot donkerrode afscheiding. Door de kleur denken mensen nog wel eens dat een teef bloed. Er zijn teefjes die zichzelf erg schoonhouden, waardoor je het nauwelijks merkt of ziet dat je teefje loops is. Anderen zijn hier minder nauwkeurig in en kan het zijn dat je rode plekje in huis terugvindt.

Gedragsveranderingen

Rondom de loopsheid verandert het gedrag van teefjes. Zo kunnen teefjes onrustig of humeurig zijn en sneller afgeleid zijn.

In het begin van de loopsheid zijn ze snauwerig naar reuen. Zodra het vloeien stopt en ze klaar is om gedekt te worden, worden ze een stuk vriendelijker en aanhankelijker naar reuen, mannelijke honden.

Een teefje zal tijdens het uitlaten vaker kleine plasjes achterlaten. Hiermee vertelt ze aan de reuen in de omgeving dat ze loops is.

Stille loopsheid

Het komt nog wel eens voor dat je amper tot niet merkt dat je teefje loops is, doordat ze niet vloeit of alleen een geringe witte of kleurloze afscheiding heeft. Dit noemen we een stille loopsheid. Doordat een stille loopsheid vaak niet wordt opgemerkt, is de kans op een ongewenste dekking groter. De oorzaak van een stille loopsheid is onbekend.

Gespleten loopsheid (split-heat)

Bij een gespleten loopsheid wordt de loopsheid na een paar dagen één of meerdere keren op 'pauze' gezet. Deze pauze kan weken duren. De vruchtbare periode bepalen is bij een gespleten loopsheid erg lastig. Sommige teven laten zich de gehele loopsheid dekken, zonder dat er een eisprong is geweest.

Gespleten loopsheid zie je voornamelijk bij zeer jonge en oude teefjes.

Hoe vaak wordt een teefje loops?

De meeste honden worden twee keer per jaar loops. Een aantal rassen staan erom bekend dat ze slechts één keer per jaar loops worden, dit zijn bijvoorbeeld de Saarlooswolfhond en de Basenji. Kleine hondensrassen daarentegen kunnen zelfs tot vier keer per jaar loops worden.

> Gemiddeld wordt een teef elke 6 maanden loops, maar alles tussen de 4 en 10 maanden kan als normaal beschouwd worden.

Duur van de loopsheid

Gemiddeld duurt een loopsheid 3 weken. De eerste week wordt een teef al aantrekkelijk voor de reu, maar heeft de teef nog geen interesse in de reu. Vanaf een dag of 9 krijgt de teef interesse in de reu. Gemiddeld is een teef tussen dag 11 en 13 vruchtbaar.

Schijndracht

Wanneer je hond in de metoestrus fase niet zwanger is geworden, wordt je hond hormonaal gezien schijnzwanger. Schijnzwanger is een natuurlijk verschijnsel. In het wild zorgt het ervoor dat honden die niet zwanger zijn de wel gedekte teven kunnen helpen bij het opvoeden en zogen van de pups. Meestal merkt de eigenaar er weinig van. Sommige teven gaan echter ander gedrag vertonen. Ze gaan speeltjes verzamelen, worden erg bezitterig, zijn erg aanhankelijk of juist afstandelijk, willen een nest maken, gaan janken, hebben weinig energie, vertonen depressief gedrag, gaan minder eten en/of soms minder drinken. Sommige teven gaan ook melk produceren.

Ondersteunen

Bij de meeste teefjes gaat een schijnzwanerschap vanzelf weer over, maar sommigen blijven er een langere tijd last van hebben. Als je hond erg last heeft van schijnzwanerschap is het aan te raden om jouw dierenarts even raad te plegen.

Gedraagt jouw hond zich verdrietig? Probeer hier dan niet in mee te gaan en ga haar niet 'troosten'. Leg speelgoed en knuffels ook weg als je merkt dat ze deze gaat verzamelen en beschermen.

Probeer tijdens de schijndracht de gedachten van je teefje te verzetten: ga trainen, spelen of wandelen. Houd haar bezig met activiteiten die ze leuk vindt.

Zwangerschapspreventie

Het is niet altijd wenselijk dat een teefje drachtig wordt en al helemaal niet als ze nog niet is uitgegroeid. Het wordt afgeraden om met een teefje te fokken voor de leeftijd van 2 of 2,5 jaar. Aangezien je dier wel geslachtsrijp is, dien je te zorgen voor zwangerschapspreventie.

Prikpil

De prikpil is een injectie die de dierenarts kan toedienen aan jouw hond. De prikpil biedt een half jaar bescherming tegen ongewenste zwangerschappen. Ideaal als je besluit om op een later tijdstip te willen fokken. Echter zitten er ook nadelen aan de prikpil. Het vergroot de kans op melkkliertumoren op latere leeftijd en het vermindert niet de kans op baarmoederontsteking of suikerziekte zoals bij castratie wel het geval is. De prikpil kan toegediend worden nadat jouw hond voor de eerste keer loops is geworden.

Wandelen met een loopse teef

Tijdens de loopsheid van een teef is het af te raden om in gebieden te wandelen waarvan je weet dat je loslopende honden tegen kunt komen. Zodra een reu jouw teefje ruikt, zullen de meeste niet meer gehoorzamen aan hun baas en op zoek gaan naar jouw teefje. De kans op een ongewenste dekking is hierbij zeker aanwezig.

Houd jouw teefje ook aangeliend. Het kan zijn dat jouw hond er anders vandoor gaat om op zoek te gaan naar een reu. Ga in gebieden wandelen waar een aanlijnplicht is én waar mensen zich daar ook aan houden.

Reu en teef in huis

Wanneer je een teef en reu in huis hebt die beiden nog niet gesteriliseerd/gecastreerd zijn, zal je ze moeten scheiden tijdens de loopsheid om dracht te voorkomen. Scheiden is echter niet zo makkelijk als het lijkt. Reuen kunnen van alles uithalen om in de buurt van een loopse teef te komen, zoals het openen van deuren, uit de bench breken of zelfs over schuttingen springen.

Je kunt ervoor kiezen om twee honden te scheiden door ze in benches te doen wanneer je weg bent. Een andere optie is om je reu uit logeren te sturen bij familie, vrienden of een pension. De reu is hierbij de makkelijkste optie. Pensions nemen loopse teven vaak niet aan en daarnaast loop je het risico dat je teef gedekt wordt.

> Wat je ook doet, verlies je dier tijdens deze periode niet uit het oog. Een dekking is zo gebeurd.

Oh nee: een ongewenste dekking!

Je bent nog zo voorzichtig geweest, maar het is toch gebeurd: je hond is gedekt. Wat nu?

Vanaf dag 28 kun je een echo laten maken, waarmee aangetoond kan worden of je teefje daadwerkelijk drachtig is. Je kunt ook een echo laten maken als je een dracht vermoedt, maar geen dekking hebt gezien.

Blijkt je dier drachtig, dan heb je tot dag 45 te beslissen wat je wil doen: houden of weg laten halen. Denk hierbij aan de gezondheid van je hond: jonge (tot 2 jaar) en oudere (vanaf 7 jaar) honden, zieke honden en honden met een erfelijke aandoening kun je beter geen nestje laten krijgen.

Wil je geen pups? Dan kunnen je kiezen voor:

- Twee injecties met aglépristone (Alizin). Deze injecties worden met een tussenpoos van 24 uur gegeven. De injecties voorkomen dat de vruchtblaasjes in de baarmoederwand kunnen nestelen. Deze injecties worden gegeven tot en met 45 dagen na dekking.
- Castreren (verwijderen van eierstokken en baarmoeder).

Toch pups?

Het kan zijn dat je er alsnog voor kiest om de pups te laten komen. In dat geval kan je vanaf 28 dagen een pretecho laten maken. Op die manier heb je ook een indicatie van de hoeveelheid pups, wat handig is tijdens de bevalling. Wil je preciezer weten hoeveel pups er komen, dan is een röntgenfoto maken vanaf dag 55 mogelijk.

Sterilisatie/Castratie

Er wordt vaak gedacht dat een teefje gesteriliseerd wordt en een reu gecastreerd. In de praktijk worden teefjes echter vaker gecastreerd dan gesteriliseerd.

Wat is het verschil tussen castreren en steriliseren?

Bij sterilisatie wordt een bevruchting voorkomen door de zaad- of eileiders te blokkeren. Bij castratie worden de zaadballen of eierstokken verwijderd en de productie van bepaalde hormonen gestopt.

Wanneer castreren?

100 dagen na de loopsheid is het ideale moment om je teef te castreren. De hormonen in haar lijf zijn dan het minst actief. Hierdoor zijn de bloedvaten minder doorbloed dan wanneer de teef hormonaal actief is (loopsheid en schijndracht). Hierdoor is er minder kans op bloedingen en verloopt de operatie vaak sneller.

Voordelen van castratie

Dierenartsen adviseren vaak een teefje te laten castreren. Waarom eigenlijk?

Melkkliertumoren

Melkkliertumoren, -gezwellen of -kanker zijn één van de meest voorkomende tumoren bij de hond. Bij vroeg castreren (voor de 5e loopsheid) verkleint castratie vermoedelijk de kans op melkkliertumoren.

Melkkliertumoren zijn in ongeveer 50% van de gevallen kwaadaardig (kanker) en dienen altijd (goedaardig of kwaadaardig) zo snel mogelijk operatief verwijderd te worden na diagnose. Kwaadaardige tumors zaaien uit in het lichaam, goedaardige tumors blijven groeien en kunnen hierdoor onder andere organen in verdrrukking brengen. Je herkent een melkkliertumor aan een hard knobbeltje bij de tepels.

Baarmoederontsteking (pyometra)

Deze bacteriële infectie komt voornamelijk voor bij oudere honden, maar kan op alle leeftijden voorkomen. Castratie verkleint de kans hierop aanzienlijk, maar sluit het niet uit.

Een baarmoederontsteking kan behandeld worden met antibiotica, maar dit biedt meestal niet het gewenste resultaat. De enige succesvolle behandeling is castratie. Echter brengt de narcose die hierbij komt kijken extra risico met zich mee als een teefje al een verlaagde weerstand heeft door de infectie.

Nadelen van castratie

Helaas, kleven er ook nadelen aan een castratie. Wat zijn de nadelen?

Narcose

Een vaak onderschat deel van de behandeling is de narcose die bij de operatie hoort. Castratie is een routine operatie, waardoor in de uitvoering in principe weinig mis gaat. De narcose is echter altijd een risico: klein, maar wel aanwezig.

Daarnaast zijn er extra risico's bij narcose voor de volgende honden: jonge honden, oudere honden, honden met een korte snuit (brachycephaal), honden met over- en ondergewicht, honden met een medicijn-overgevoeligheid (MDR1-gen defect), windhonden en kruisingen hiervan.

Incontinentie

Castratie kan bij 10 tot 20% van de teefjes urine-incontinentie veroorzaken. Bepaalde rassen zijn hier extra gevoelig voor. Daarnaast hebben grote rassen meer kans om dit te ontwikkelen dan kleine rassen. Incontinentie kan direct tot uiting komen of pas vele jaren later.

Er is medicatie voor incontinentie, echter werkt deze niet altijd en dient deze levenslang gegeven te worden als het wel werkt. Een alternatief hierin zijn speciale hondenluiers.

Dik worden

Veel honden worden te dik na castratie. Na castratie verandert de hormoonhuishouding van een hond, onder andere in de schildklier die het metabolisme in het lichaam regelt. Deze gaat langzamer werken. Een hond heeft hierdoor minder voeding nodig om op gewicht te blijven. Vaak wordt geadviseerd om 1/3 minder te voeren.

Doordat er minder gevoerd wordt, kan jouw hond een hongergevoel krijgen en meer gaan schooien. Er zijn voedingen die speciaal gericht zijn op gecastreerde honden.

Deze voeding bevat een hoger vezelgehalte en minder calorieën. Hierdoor kun je jouw hond dezelfde grote portie voorschotelen, maar blijft het hongergevoel weg.

> Voorkom overgewicht na castratie, dit brengt namelijk weer andere problemen met zich mee. Zo heeft een hond met overgewicht meer kans op hart- en vaatziekten en vaker problemen met de gewrichten.

Vachtveranderingen

Sommige honden krijgen na castratie last van een zogenoemde 'castratenvacht'. Afhankelijk van het vachttype kan er van alles met de vacht gebeuren: zijdeachtige vachten kunnen gaan krullen (cocker spaniël), kortharige honden worden wollig (Australian kelpie en Australian cattle dog), ook kan de ondervacht (deels) boven de dekharen uitgroeien (Siberische husky). Ook de structuur kan volledig veranderen: zachte pluizige vachten worden ruw en onhandelbaar.

Gedrag

Castratie kan gedrag, dat verband heeft met hormonen, veranderen. Teven kunnen na een castratie bijvoorbeeld pittig, maar ook een stuk vriendelijker worden.

Wanneer je castratie overweegt om het gedrag van jouw hond te veranderen, dien je goed uit te zoeken of het gedrag inderdaad met hormonen te maken heeft én wat de gevolgen kunnen zijn na castratie.

Niet terug te draaien

Castratie is niet meer terug te draaien. Denk dus goed na voordat je het besluit neemt.

Tips & Tricks voor jouw loopse hond

Is jouw hond nog niet gecastreerd? Vind hier nog wat tips & tricks om de loopseheid voor jouw hond aangenamer te maken.

Geur neutraliseren

Er zijn diverse middelen op de markt om de geur van loopse teven te verminderen. Op deze manier zal een teef minder interessant zijn voor een reu. Dit is vooral handig als je zelf een reu in huis hebt of de reu van de buren ballades aan jouw teefje brengt. Er zijn sprays, maar ook natuurlijke alternatieven zoals lavendelolie (uitwendig gebruik) en chlorella (oraal gebruik).

Het neutraliseren van de geur vermindert de aantrekkingskracht van een loopse teef, maar is geen anti-conceptiemiddel en voorkomt daardoor ook geen ongewenste dracht!

Loopsheidbroekje

Een loopsheidbroekje is ideaal als teefjes zichzelf niet zo goed (kunnen) schoonhouden. Je hebt wegwerpbroekjes, maar ook broekjes die je kunt wassen. Hier kun je maandverband in doen. Let wel op dat je hond het maandverband niet opeet.

Hoewel een loopsheidbroekje kan werken als een eerste verdedigingsmiddel tegen reuen in huis, is het geen anticonceptiemiddel! Het geeft jou als baasje meer tijd om in te grijpen. Loopsheidbroekjes zijn overigens voor gebruik in huis, tijdens de wandeling doe je ze uit.

Wassen na de loopsheid

Het is verstandig om na de loopsheid de achterkant van je teefje goed te wassen. Op die manier verdrijf je de "loopse tevengeur" en zorg je ervoor dat reuen zich minder aangetrokken voelen tot jouw hond.

Was een teefje liever niet tijdens de loopsheid. Er kan dan zeep via de vulva binnenkomen, wat irritatie kan veroorzaken en onprettig is voor jouw hond.

VOORMIJN DIER

Direct aan de slag!

Op voormijndier.nl kun je alles vinden om jouw hond te ondersteunen tijdens haar loopsheid. Je kunt hier o.a. terecht voor:

- Loopsheidsbroekjes;
- Voeding voor gecasteerde honden;
- Shampoos;
- Voedingssupplementen ter ondersteuning van de hormoonbalans.

Wil je nog meer lezen? Op onze website vind je nog veel meer informatie over de gezond en verzorging van jouw dier. Onze dierenartsen en -assistenten geven jou graag advies!

www.voormijndier.nl